

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

STROJNÍ MECHANIK

Kód a název oboru vzdělání

23-51-H/01 Strojní mechanik

Stupeň poskytovaného vzdělání

Střední vzdělání s výučním listem

Délka a forma vzdělávání

3 roky, denní studium

1 rok, denní studium, zkrácená forma

Jméno ředitelky

Ing. Ivan Doležel

Zřizovatel

Olomoucký kraj

Jeremenkova 40a

779 11 Olomouc

IČ: 60609460

Kontakty pro komunikaci se školou**Jméno:**

Ing. Ivan Doležel

Ing. Šárka Bláhová

Telefon: 581 671 411

E-mailová adresa: sps@spshranice.cz

Adresa webu: <http://www.spshranice.cz>

Platnost ŠVP

od 01. 09. 2020

Číslo jednací

SPSH-34/927/2020

Střední průmyslová škola Hranice

---

sídlo: Studentská 1384, 753 01 Hranice

zřizovatel: Olomoucký kraj

Koordinátor ŠVP: Ing. Lenka Kandlerová – kandleroval@spshranice.cz

Autoři ŠVP: uvedeni na str. 122 tohoto ŠVP

Redakční úprava ŠVP: Ing. Lenka Kandlerová – kandleroval@spshranice.cz

X. vydání ŠVP neprošlo jazykovou korekturou.

1 Obsah

2	Profil absolventa.....	5
2.1	Uplatnění absolventa v praxi.....	5
2.2	Očekávané kompetence absolventa.....	5
2.3	Specifické výsledky vzdělávání.....	7
2.4	Ukončení vzdělání.....	7
3A	Charakteristika vzdělávacího programu.....	8
3.1	Celkové pojetí vzdělávání.....	8
3.2	Organizace výuky.....	8
3.3	Realizace praktického vyučování.....	8
3.4	Realizace klíčových kompetencí.....	8
3.5	Realizace průřezových témat.....	9
3.6	Realizace dalších vzdělávacích a mimo vyučovacích aktivit.....	10
3.7	Způsob a kritéria hodnocení žáků.....	10
3.8	Podmínky přijímání ke vzdělávání a podmínky zdravotní způsobilosti.....	10
3.9	Obsah a forma závěrečné zkoušky.....	11
3.10	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	11
3.11	Vzdělávání žáků nadaných.....	12
3.12	Systém péče o žáky se SVP a žáky nadané ve škole.....	12
3B	Charakteristika vzdělávacího programu – zkrácené studium.....	14
3.1	Celkové pojetí vzdělávání.....	14
3.2	Organizace výuky.....	14
3.3	Realizace praktického vyučování.....	14
3.4	Realizace klíčových kompetencí.....	14
3.5	Realizace průřezových témat.....	15
3.6	Realizace dalších vzdělávacích a mimo vyučovacích aktivit.....	15
3.7	Způsob a kritéria hodnocení žáků.....	16
3.8	Podmínky přijímání ke vzdělávání a podmínky zdravotní způsobilosti.....	16
3.9	Obsah a forma závěrečné zkoušky.....	16
3.10	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	17
3.11	Vzdělávání žáků nadaných.....	17
3.12	Systém péče o žáky se SVP a žáky nadané ve škole.....	18
4	Učební plán.....	19
5	Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP.....	22
6	Učební osnovy.....	24
	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA.....	24
	ANGLICKÝ JAZYK.....	30
	NĚMECKÝ JAZYK.....	36
	SPOLEČENSKÉ VĚDY.....	41
	FYZIKA.....	46
	EKOLOGIE A CHEMIE.....	51
	MATEMATIKA.....	56
	TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	62
	INFORMATIKA.....	69
	EKONOMIKA.....	73
	TECHNICKÁ DOKUMENTACE.....	77
	STROJNICTVÍ.....	81
	STROJÍRENSKÁ TECHNOLOGIE.....	85
	TECHNOLOGIE.....	89
	ODBORNÁ CVIČENÍ.....	94
	ODBORNÝ VÝCVIK.....	97

ZÁKLADY ANGLICKÉHO JAZYKA.....	103
ZÁKLADY NĚMECKÉHO JAZYKA.....	110
ZÁKLADY RUSKÉHO JAZYKA.....	115
ŘÍZENÍ MOTOROVÝCH VOZIDEL.....	119
7 Materiální a personální zajištění výuky.....	122
7.1 Materiální zajištění výuky.....	122
7.2 Personální zajištění výuky.....	122
8 Charakteristika spolupráce se sociálními partnery.....	123

2 Profil absolventa

Název ŠVP: Strojní mechanik

Kód a název oboru: 23-51-H/01 Strojní mechanik

Stupeň vzdělání: Střední vzdělání s výučním listem

Délka a forma vzdělávání: 3 roky - denní; 1 rok - denní zkrácenou formou

2.1 Uplatnění absolventa v praxi

Absolvent se uplatní ve strojírenském průmyslu na dělnických pozicích ve firmách. Dále může najít uplatnění ve vlastních podnikatelských aktivitách. Absolvent má kompetence k vykonávání základních profesí strojní zámečnick, zámečnick montér, svářeč a příbuzných oborů jako jsou provozní zámečnick, důlní zámečnick, montáže na stavbách, doprava i v logistice strojírenských firem a podniků. Je připraven ke zhotovení menších montážních celků, jejich demontáži, a opravám, k pracovní činnosti při kontrole funkčnosti a jakosti výrobků, obsluze zařízení a běžné údržbě. Součástí vzdělání je příprava na zkoušky a získání svářečského certifikátu.

2.2 Očekávané kompetence absolventa

Absolvent je vzděláván tak, aby získal vědomosti a dovednosti, které mu umožní uplatnit se jak na trhu práce, tak při dalším doplňkovém vzdělávání, zejména v dalších kurzech zaměřujících se na specifické oblasti v oboru. Dále mu umožní pokračovat v nástavbovém studiu ukončeném maturitou. Je připravován tak, aby porozuměl významu vzdělávání pro kariéru, chápal nutnost celoživotního vzdělávání a učení, uměl myslet kriticky, dokázal posoudit věrohodnost informací, tvořil si vlastní úsudek a byl schopen spolupráce a diskuse.

2.2.1 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou obecně použitelné soubory kvalit osobnosti, které člověk potřebuje v současném světě. Mohou být využívány v každé činnosti bez ohledu na odbornost a přispívají k lepšímu zařazení a uplatnění absolventů v práci i v životě. Na jejich rozvoji se podílí všeobecné i odborné vzdělávání.

V průběhu studia bude absolvent veden k získání těchto klíčových kompetencí:

- ✓ kompetence k učení;
- ✓ kompetence k řešení problémů;
- ✓ kompetence komunikativní;
- ✓ kompetence personální a sociální;
- ✓ kompetence občanského a kulturního povědomí;
- ✓ kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám;
- ✓ kompetence matematické;
- ✓ kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby v oblasti obecných vědomostí, dovedností a postojů absolvent:

- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání a využíval zkušeností jiných lidí;
- využíval znalostí českého jazyka a kultivovaně jej užíval ve všech komunikativních situacích;
- byl si vědomý důsledků svého jednání a přijímal za ně odpovědnost;
- chápal principy fungování demokratické společnosti;
- aplikoval zásady péče o zdraví a správné životosprávy v osobním životě, aktivně usiluje o zdokonalení své tělesné zdatnosti;
- jednal odpovědně, samostatně a aktivně nejen ve vlastním zájmu, ale i pro zájem veřejný;
- chápal slušnost, čestnost a odpovědnost jako hodnotu svého života;
- ctěl život jako nejvyšší hodnotu;
- respektoval identitu jiných lidí a oprostil se od předsudků nesnášenlivosti, xenofobie, rasismu a diskriminace;
- respektoval názory, postoje a schopnosti jiných lidí a uměl s nimi spolupracovat;
- aktivně se zajímal o společenské a kulturní dění u nás i ve světě i o veřejné záležitosti lokálního charakteru;
- byl hrdý na tradice a hodnoty svého národa, chápal a znal jeho minulost i současnost v evropském i světovém kontextu;
- měl úctu k přírodě a aktivně chránil životní prostředí;
- měl znalosti v oblasti výpočetní techniky, zpracování informací a dat, používání internetu a elektronické pošty;
- uměl myslet kriticky, dokázal posoudit věrohodnost informací, nenechával se manipulovat, tvořil si vlastní úsudek a byl schopen diskuse;
- byl schopen samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy;

- uměl komunikovat s potenciálním zaměstnavatelem;
- dbal o dobré jméno firmy a usiloval o dosažení nejvyšší kvality své práce, výrobků a služeb.

2.2.2 Odborné kompetence

Odborné kompetence se vztahují k výkonu pracovních činností. Odvíjejí se od kvalifikačních požadavků na konkrétní povolání a vyjadřují způsobilost absolventa k pracovní činnosti. Tvoří je soubor odborných vědomostí a dovedností, postojů a hodnot požadovaných u absolventa vzdělávacího oboru.

V průběhu studia bude žák veden k získání těchto odborných kompetencí:

- ✓ dokončování a přípravě součástí konstrukcí, strojů a zařízení pro montáž;
- ✓ opravám strojů a zařízení a jejich údržbě;
- ✓ obsluze strojů a strojních zařízení;
- ✓ dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci;
- ✓ usilování o kvalitu práce, výrobků a služeb;
- ✓ ekonomickému jednání v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje.

V oblasti odborného vzdělávání absolvent:

- používá správnou odbornou terminologii, umí se orientovat ve výrobní dokumentaci a základních normách;
- vyrábí a dohotovuje součásti strojů a zařízení pro montáž;
- používá moderní nástroje, nářadí stroje a zařízení;
- ošetřuje a udržuje nářadí a nástroje v provozuschopném stavu;
- měří a kontroluje rozměry, tvar a parametry součástí pro jejich správnou funkci;
- zabezpečuje provozuschopnost, provádí běžnou údržbu a servis strojů a zařízení;
- podílí se na instalaci zařízení a jeho uvádění do chodu;
- zvládne základní montáž a demontáž menších celků a sestav;
- provádí drobné úpravy a opravy náhradních součástí pomocí strojního obrábění a tepelného zpracování;
- zhotoví náčrty pro výrobu náhradního dílu;
- zjišťuje provozní závady strojů a zařízení, stanoví jejich příčiny;
- podílí se na instalování výrobků u uživatele a jejich uvádění do provozu;
- je odborně připraven pro zkoušku ve svařování v rozsahu ZK 135 a získání svářečského certifikátu;
- řídí a kontroluje chod jednoduchých strojů podle návodu k obsluze;
- kontroluje technický stav zařízení a odstraňuje drobné závady;
- dbá na bezpečnost práce a požární ochranu;
- má osvojené zásady a návyky v oblasti bezpečnosti práce k odstranění možných rizik;
- umí uplatňovat nároky na ochranu zdraví a nároky vzniklé úrazem;
- má základní vědomosti o poskytování první pomoci;
- chápe nutnost kvality v souvislosti s konkurenceschopností své firmy a jejího dobrého jména;
- dodržuje stanovené a platné normy a předpisy;
- má povědomí o ekologickém a ekonomickém chování, nakládá s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí;
- zná význam a užitečnost svého společenského postavení a ohodnocení;
- je si vědom nezbytnosti sledování vývoje ve svém oboru;
- využívá informační a komunikační technologie.

Žák je vzděláván tak, aby:

- získal vědomosti a dovednosti, které mu umožní uplatnit se na trhu práce a které mu usnadní rozhodování o další vzdělávací cestě;
- vhodně komunikoval s potenciálními zaměstnavateli;
- efektivně pracoval s informacemi, kriticky je posuzoval a používal;
- měl znalosti v oblasti pracovních právních;
- zaujímal tvůrčí postoj při řešení problémů;
- rychle se adaptoval na nové podmínky a byl aktivní v profesní kariéře;
- byl zodpovědný za svou práci;
- byl schopen odhadnout své reálné odborné a osobní kvality;
- měl reálnou představu o pracovních a platových podmínkách;
- měl dostatečné komunikační dovednosti pro činnosti a práci v kolektivu a uměl se vhodně prezentovat;
- byl schopen pohotově se rozhodovat a pracovat samostatně i v týmu;

- zodpovědně pracoval se svěřenými pracovními prostředky a pomůckami.

2.3 Specifické výsledky vzdělávání

V rámci školního vzdělávacího programu pro obor Strojní mechanik je absolvent připraven na získání svářečského certifikátu v rozsahu základního kurzu ZK 135 1.1 (svařování elektrickým obloukem v ochranné atmosféře) s celostátní platností, ve spolupráci s firmami regionu získává další zkušenosti, zručnost a znalosti v praxi na smluvních pracovištích ve třetím ročníku studia, má možnost pokračovat v dalším vzdělávání v jiném učebním oboru a na nástavbovém studiu ukončeném maturitou.

2.4 Ukončení vzdělání

Studium je zakončeno závěrečnou zkouškou, která má písemnou, praktickou a ústní část podle jednotného zadání a platných školských předpisů.

Dokladem dosažení středního vzdělání s výučním listem je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list v oboru vzdělání Strojní mechanik. Úspěšné vykonání závěrečné zkoušky umožňuje absolventům ucházet se o zaměstnání vyžadující tento stupeň vzdělání nebo se ucházet o studium nástavbového popř. zkráceného studia. Absolvent, který přechází do praxe, je připraven prohlubovat si svoje znalosti v oboru prostřednictvím celoživotního vzdělávání.

3A Charakteristika vzdělávacího programu

Název ŠVP: Strojní mechanik

Kód a název oboru: 23-51-H/01 Strojní mechanik

Stupeň vzdělání: Střední vzdělání s výučním listem

Délka a forma vzdělávání: 3 roky - denní

3.1 Celkové pojetí vzdělávání

Školní vzdělávací program vychází z dlouhodobé koncepce školy, závěrečných zpráv autoevaluace školy, výročních zpráv o činnosti školy a dalších strategických materiálů, které tvoří základy rozvoje školy do dalších let, které stanovují společné vzdělávací strategie a vhodné metody výuky při dané a rozvíjející se materiálně-technické a personální základně školy.

3.2 Organizace výuky

Výuka je organizována jako teoretického charakteru, která probíhá buď v běžných učebnách nebo učebnách vybavených audiovizuální technikou, popř. výpočetní technikou. V těchto případech se výuka dělí na menší skupiny jen tehdy, je-li třeba vytvořit prostor pro práci jednoho žáka na jednom pracovišti (v lavici, u počítače apod.). Dále má výuka charakter převážně praktický, což se realizuje ve specializovaných učebnách tj. v jazykových učebnách, kde se výuka dělí do skupin, které mohou vznikat také slučováním mezi obory vzdělání v daných ročnících a je možné je členit podle úrovně dosažených znalostí (velikost skupiny je limitována počtem 23), tělocvičnách a na dalších sportovištích (skupiny mohou vznikat i slučováním mezi obory vzdělání v různých ročnících), v učebnách s prostředky IKT (výuka se dělí do skupin limitovaných počtem 16 žáků), rukodílnách nebo strojních dílnách (kde se skupiny vytváří do počtu 12 žáků v všech ročnících), v odborných laboratořích (kde se vytváří pracovní skupiny podle charakteru práce), v ostatních učebnách (kde se vytváří skupiny podle charakteru práce) a ve firmách, kde probíhají exkurze.

Výuka se realizuje na pracovišti Studentská 1384 a Partyzánská 2220 od 0. do 9. vyučovací hodiny podle rozvrhu hodin zpravidla ve 14denním rozvrhovém režimu.

3.3 Realizace praktického vyučování

Praktické vyučování se realizuje jako běžná výuka zařazená do učebního plánu jako vyučovací předmět odborný výcvik v každém ročníku vzdělávání, přičemž součástí jsou odborné exkurze formou pravidelných nebo jednorázových výjezdů do spolupracujících odborných firem, přednášky nebo realizace odborného výcviku žáků u těchto firem v reálném pracovním prostředí.

3.4 Realizace klíčových kompetencí

Vedle vědomostí a dovedností zahrnuje komplex klíčových, tedy obecně použitelných a přenosných kompetencí také postoje, návyky a způsoby jednání. Zásadní přínos je charakteristický v každém vyučovacím předmětu, kde je popsán velmi podrobně v závislosti na různosti obsahu učiva po celou dobu studia a prolíná v různé míře do všech vyučovacích předmětů.

Začlenění klíčových kompetencí:

Legenda:

- I kompetence k řešení problémů
- II komunikativní kompetence
- III personální a sociální kompetence
- IV občanské kompetence a kulturní podvědomí
- V kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
- VI matematické kompetence
- VII kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi
- VIII kompetence k učení, celoživotnímu učení

Vyučovací předmět	Klíčové kompetence							
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Český jazyk a literatura	x	x	x				x	x
Cizí jazyk	x	x	x				x	x
Společenské vědy	x	x	x				x	x
Fyzika	x	x				x	x	x
Ekologie a chemie	x	x					x	x
Matematika	x	x	x			x	x	x
Tělesná výchova	x	x	x				x	x
Informatika	x	x	x			x	x	x
Ekonomika	x	x	x	x	x	x	x	x
Technická dokumentace	x	x	x					x
Strojnictví	x	x				x	x	x
Strojirenská technologie	x	x	x			x	x	x
Technologie	x	x	x		x	x	x	x
Odborná cvičení	x	x	x		x	x	x	x
Odborný výcvik	x	x	x			x	x	x

3.5 Realizace průřezových témat

Průřezová témata jsou významnou oblastí vzdělávání, která prostupuje celým vzdělávacím programem školy a odráží se v ní i klima školy.

Občan v demokratické společnosti

Cílem tohoto tématu je pozitivně působit na utváření společenských postojů a hodnotovou orientaci žáků. Proto prostupuje celým ŠVP a odráží se i v dění a vztazích ve škole. Každý pracovník svým chováním dává příklad mládeži, a proto je nutné jednotné působení nejen pedagogického sboru, ale všech zaměstnanců školy.

Prioritami tématu Občan v demokratické společnosti jsou:

- tolerance vůči ostatním
- hodnotová orientace
- informovanost a kritické myšlení
- slušné a zdvořilé chování a jednání

Priority jsou zařazeny do vhodných tematických celků všech předmětů ve všech ročnících i v odborném výcviku, budou součástí třídnických hodin, schůzek žákovské rady a všech školních i mimoškolních akcí organizovaných školou.

Stanovená témata vzdělání pro výchovu občanství budou realizována především v těchto předmětech: společenské vědy, ekonomika, český jazyk a literatura, cizí jazyky.

Jsou to tato témata:

- osobnostní a sociální výchova
- společnost, její vývoj, struktura, demokratická společnost
- kultura a náboženství
- stát, politika, Evropa, svět
- etika a morální výchova
- právní výchova

Pro realizaci úkolů tohoto tématu využijeme aktivizujících metod a forem, jako jsou např. diskuse, řízený rozhovor, mluvní cvičení, slohové práce, návštěvy památek, exkurze do podniků a knihoven, besedy a setkání s pracovníky různých oblastí, účast žáků na soutěžích, sportovních i kulturních akcích.

Člověk a svět práce

Základním cílem tohoto tématu je, aby náš absolvent byl připraven pro život nejen po stránce odborné, ale aby se dokázal úspěšně prosadit v praxi. Průřezové téma Člověk a svět práce je začleněno především v předmětech: ekonomika, společenské vědy, český jazyk a literatura, ekologie a chemie. Důležitá je zde úloha výchovného poradce, který pomáhá žákům zodpovědně se rozhodnout o svém dalším životě. Také osobní příklad ostatních učitelů je důležitým činitelem pro vytváření postojů žáků k práci. Neméně důležitou roli hraje odborný výcvik, kde si studující vyzkouší pracovat v reálných podmínkách. Přínosem jsou besedy se zástupci praxe, zaměstnanci bank, informace o uplatnění absolventů, kariérové poradenství výchovného poradce a spolupráce s úřadem práce. Vedeme žáky k zodpovědnosti za vlastní život. Zdůrazňujeme jim význam vzdělání, orientujeme je ve světě a seznamujeme s možnostmi uplatnění absolvovaného oboru na trhu práce.

Člověk a životní prostředí

Průřezové téma Člověk a životní prostředí prostupuje nejen mnoha vyučovacími předměty, ale celým klimatem školy. Z vyučovacích předmětů je zastoupen především v ekologii a chemii, společenských vědách, ekonomice a odborném výcviku. Jde nám o to, aby si žáci uvědomovali svou vlastní zodpovědnost ve vztahu k přírodnímu prostředí, orientovali se v globálních problémech lidstva, chápali zásady trvale udržitelného rozvoje a aktivně přispívali k jejich uplatňování. Vedeme je k zapojení do ochrany životního prostředí, šetření přírodními zdroji, aby dbali na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci. Enviromentální výchova je podpořena separací odpadu, dbaním na pořádek ve třídách, šatnách, na chodbách i v okolí školy, účastí v ekologických projektech. Podrobnější informace o enviromentální výchově jsou zpracovány v dlouhodobém a ročním plánu EVVO.

Informační a komunikační technologie

Téma Informační a komunikační technologie ve vzdělávacím procesu prostupuje všemi vzdělávacími předměty, které využívají IKT při své práci. Základním cílem je praktické a efektivní využívání IKT v běžném životě, což podmiňuje i budoucí uplatnění absolventů na trhu práce. Schopnost pracovat s počítačem získají žáci v předmětu informatika v rozsahu základních znalostí hardwaru a v oblasti softwaru operačního systému a programů, které ulehčí žákovi orientaci ve studiu i v běžném životě. Ve všeobecně vzdělávacích předmětech potom uplatňují nabyté schopnosti prezentacemi a referáty, kde využívají orientaci na internetu, vkládání obrázků, vytváření tabulek a grafů v tabulkových procesorech. Výuka informatiky vede žáky k samostatné práci a myšlení. Schopnost používat IKT představuje dnes důležitou součást základních kompetencí všech pracovníků bez ohledu na obor činnosti, který daný jedinec vykonává. Proto zde reagujeme na požadavky praxe.

3.6 Realizace dalších vzdělávacích a mimo vyučovacích aktivit

Vedle základní výuky jsou některé vyučovací předměty doplněny realizací projektových dnů, které mohou mít různý charakter v návaznosti na tyto vyučovací předměty a dále aktivity, které realizují rozvoj občanských, klíčových nebo odborných kompetencí. Tyto aktivity se především zaměřují na sportovní a odborné aktivity různých zaměření. Škola těmto aktivitám vytváří vhodné materiální zázemí.

3.7 Způsob a kritéria hodnocení žáků

Hodnocení žáků je konkretizováno jako součást pojetí každého vyučovacího předmětu se svými specifickými požadavky. V obecné rovině vychází ze vztahů mezi žáky a učiteli, kde bude posilován partnerský vztah vzájemné důvěry, založený na stanovení jasných a oboustranně akceptovaných pravidel. Pravidla hodnocení žáků jsou definována v klasifikačním řádu. Při hodnocení budou respektovány individuální schopnosti žáků, využíváno jejich vlastní hodnocení i kolektivní posuzování, samozřejmostí je maximální objektivita a řádné zdůvodnění včetně oceňování pokroku, při zjištění a diagnostice nedostatků následná pomoc směřující k jejich odstranění. Aktivita, iniciativa či tvořivost žáků při účasti v různých soutěžích, olympiádách, kroužcích zájmové činnosti, společenských, kulturních a sportovních akcích, kurzech a exkurzích pořádaných školou se odrazí v hodnocení všech souvisejících předmětů.

3.8 Podmínky přijímání ke vzdělávání a podmínky zdravotní způsobilosti

Ke vzdělávání jsou přijímáni žáci, u nichž nejsou prokázána prognosticky závažná onemocnění podpůrného a pohybového aparátu znemožňující zátěž páteře, prognosticky závažná onemocnění horních končetin znemožňující jemnou motoriku a koordinaci pohybu, prognosticky závažná chronická onemocnění kůže a spojivek včetně onemocnění alergických, pokud při praktickém vyučování nelze vyloučit silné znečištění kůže nebo kontakt s alergizujícími látkami, prognosticky závažné a nekompenzované formy epilepsie a epileptických

syndromů a kolapsové stavy – týká se činností ve výškách, s motorovou mechanizací, s rotujícími stroji, nářadím nebo zařízením nebo činností, při kterých nelze vyloučit ohrožení zdraví. Zdravotní způsobilost ke studiu a výkonu povolání prokazuje uchazeč lékařským potvrzením.

Uchazeči jsou ke vzdělávání přijímáni bez přijímacích zkoušek a to za podmínky splnění povinné školní docházky. Pokud je více uchazečů, než počet přijímaných žáků, je kritériem k přijetí průměrný prospěch ze 2. pololetí předposledního a 1. pololetí posledního ročníku základní školy bez ohledu na to, odkud se uchazeč ke vzdělávání hlásí. Přehled prospěchu z jednotlivých předmětů ověří na přihlášce základní škola, pokud nejsou předloženy ověřené kopie vysvědčení. Jako pomocné kritérium lze použít hodnocení dalších skutečností, které osvědčují vhodné schopnosti, vědomosti a zájmy uchazeče. V rámci přijímacího řízení nejsou organizovány přijímací zkoušky.

3.9 Obsah a forma závěrečné zkoušky

Závěrečná zkouška se skládá z:

Písemné zkoušky podle jednotného zadání závěrečné zkoušky

Obsahem této zkoušky je ověření znalostí žáka z předmětů Technická dokumentace, Strojnictví, Strojírenská technologie, Technologie, Odborná cvičení. Podle Jednotného zadání žák zvolí jedno z minimálně 3 témat; ke každému tématu, jehož obsahem může být i test, jsou stanovena podrobná kritéria a pravidla hodnocení založená na systému bodového hodnocení a převodu bodů na klasifikaci. Žák bude hodnocen nedostatečně, pokud při řešení písemné zkoušky nedosáhne 45 procent bodů.

Praktické zkoušky z odborného výcviku podle jednotného zadání závěrečné zkoušky

Cílem praktické zkoušky je ověření dovedností a znalostí získaných během studia zvláště z předmětů Technologie, Technická dokumentace, odborná cvičení a Odborný výcvik. Z Jednotného zadání ředitel školy vybírá nejméně jedno zadání, pokud jich vybere více, žák si jedno losuje. Ke každému tématu, jehož obsahem může být i test, jsou stanovena podrobná kritéria a pravidla hodnocení založená na systému bodového hodnocení a převodu bodů na klasifikaci. Žák bude hodnocen nedostatečně, pokud při řešení písemné zkoušky nedosáhne 50 procent bodů.

Ústní zkoušky podle jednotného zadání závěrečné zkoušky

Tato zkouška obsahuje nejméně 25 témat, z nichž si žák jedno vylosuje. Obsahem každé otázky je kromě odborné otázky i jedna otázka z Obecného přehledu ze světa práce. Časový limit na její zodpovězení je minimálně 2 minuty, maximálně 4 minuty. Jedná se o ověření toho, zda žáci mají základní orientační přehled o běžných problémech pracovního a občanského života. Hodnocení otázek ze světa práce ovlivňuje celkové hodnocení výkonu žáka maximálně v rozmezí jednoho klasifikačního stupně. Pokud však žák neuspěje v rámci odborné části tématu, je klasifikován stupněm 5 – „nedostatečný“, i když otázku z uvedeného bloku zodpověděl správně.

3.10 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V souladu s platnou právní úpravou školského zákona v oblasti vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami je dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně lze uplatnit i bez doporučení školního poradenského zařízení a nemají normovanou finanční náročnost. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně může škola uplatnit pouze s doporučením ŠPZ a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka nezletilého. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Různé druhy a stupně podpůrných opatření lze kombinovat za podmínek daných ŠZ a vyhláškou.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP základem pro zpracování plánu pedagogické podpory (PLPP) a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP). PLPP a IVP zpracovává škola.

Speciální vzdělávací potřeby dětí, žáků a studentů zjišťuje školské poradenské zařízení (ŠPZ).

Při poskytování podpůrných opatření je možné využít i §16 odst. 9 ŠZ, kde je uvedeno, že ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka zcela nebo zčásti z některého vyučovacího předmětu,

ovšem nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa, tzn. z odborných teoretických i praktických předmětů nezbytných pro absolvování závěrečné zkoušky. V případě potřeby nabídne škola žákovi taková podpůrná opatření, která mu umožní zvládnout odborné vzdělání v celém rozsahu a úspěšně vykonat závěrečnou zkoušku (podle vyhlášky č. 27/2016 Sb.). Žákovi, který nemůže zvládnout vzdělání v daném oboru, škola nabídne po poradě se ŠPZ a zástupci nezletilého žáka jiný, pro něj vhodnější obor vzdělání (nabídka je učiněna ihned po zjištění závažných překážek ke vzdělání žáka v daném oboru vzdělání).

Nezbytným předpokladem pro přijetí ke vzdělávání a zvládnutí požadavků na odborné vzdělání v jednotlivých oborech je splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů. Požadavky na zdravotní způsobilost jsou stanoveny v příloze Nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním středním a vyšším odborném vzdělání, ve znění pozdějších předpisů.

Žákům mohou být poskytnuty podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ i další druhy podpůrných opatření, např. využití asistenta pedagoga a dalších odborníků, poskytnutí kompenzačním pomůcek a speciálních didaktických prostředků, úprava materiálních a organizačních podmínek výuky. Pro žáky s příznými podpůrnými opatřeními může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická intervence (pro žáky s potížemi logopedickými) nebo pedagogická intervence (na zlepšení výsledků učení). Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1k vyhlášce. Časová dotace je poskytována nad rámec časové dotace stanovené v RVP.

Podle potřeb žáků lze zvolit odlišnou délku vyučovací hodiny, pokud to umožňuje RVP (§26 odst.1b) ŠZ. Ve výjimečných případech může ředitel školy vzdělání prodloužit, nejvýše však o 2 školní roky (§16 odst. 2b ŠZ).

3.11 Vzdělávání žáků nadaných

V souladu se zněním ŠZ §17 je povinností škol a školských zařízení vytvářet podmínky pro rozvoj nadání žáků. Výuka by měla podněcovat rozvoj potenciálu žáků včetně různých druhů nadání a být zaměřena na to, aby se tato nadání ve škole projevit a rozvíjet.

Za nadaného žáka se podle §27odst. 1 vyhlášky považuje žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech (§27 odst. 2 vyhlášky). I zde se mohou vyskytnout žáci, kteří svými schopnostmi převyšují ostatní a lze je označit za mimořádně nadané.

Zjišťování mimořádného nadání a vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka provádí ŠPZ ve spolupráci se školou. Žákovi s mimořádným nadáním může škola povolit vzdělání podle IVP nebo ho přeradit na základě zkoušek do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku (§17 odst. 3 ŠZ, §28 - §31 vyhlášky).

Nadání se může vztahovat i k výkonům speciálně manuálních nebo kognitivních činností, které žák v základním vzdělání nevykonával a tento typ nadání tudíž nemohl být identifikován. Za nadané je možno považovat i žáky vysoce motivované ke studiu v příslušné oblasti vědy a techniky. Je potřeba jim věnovat zvýšenou pozornost a využívat pro jejich rozvoj i podpůrná opatření vymezená pro vzdělání těchto žáků ŠZ a vyhláškou. Kromě vzdělání podle IVP je zde také možnost roztrždit obsah vzdělání a vytvářet skupiny nadaných žáků z různých ročníků, popř. se paralelně vzdělávat formou stáží na odborných pracovištích např. v rámci programu Erasmus+, zapojovat je do různých školních projektů, soutěží a jiných aktivit rozvíjejících nadání žáků.

3.12 Systém péče o žáky se SVP a žáky nadané ve škole

zajišťuje Školní poradenské pracoviště, na jehož činnosti se podílejí: dva výchovní poradci (VP), dva metodici prevence sociálně patologických jevů, školní psycholog, speciální pedagog a poradce pro vzdělávání, kteří spolupracují s vedením školy a ostatními vyučujícími.

Základem této činnosti je:

- ✓ individuální konzultace s vyučujícími pro povzbuzení v případných neúspěších a posílení motivace žáků k učení,
- ✓ poskytování pomoci při osvojování si vhodných způsobů a postupů učení se zřetelem k individuálním obtížím jednotlivců (zajišťuje pracovník pro podporu učení)
- ✓ poskytování speciálně pedagogické péče zajišťuje speciální pedagog)
- ✓ pozornost nad začleňováním těchto žáků do běžného kolektivu a vytváření pozitivního klimatu ve třídě i škole (školní psycholog),
- ✓ spolupráce s odbornými institucemi, zejména ŠPZ, v případě potřeby i s lékaři či pracovníky z oblasti sociálně právní ochrany žáka,

- ✓ spolupráce s rodiči a základními školami, ve kterých tito žáci plnili povinnou školní docházku,
- ✓ spolupráce se zaměstnavateli při zajištění odborných praxí i hledání vhodného uplatnění absolventa,
- ✓ nadaní žáci se mohou zúčastnit dalších odborných aktivit (seminární práce, speciální semináře a školení, firemní dny, exkurze, výstavy atd.),
- ✓ odborné zahraniční stáže,
- ✓ nadaní žáci se mohou individuálně a intenzivně připravovat pod vedením pedagogů na různé odborné soutěže,
- ✓ nadaným žákům je doporučováno maturovat z praktických předmětů formou projektové práce s obhajobou,
- ✓ skupiny nadaných žáků naší školy mají možnost setkání se skupinami žáků z jiných škol (spolupráce, výměna zkušeností atd.),
- ✓ realizace dalšího vzdělávání učitelů zaměřeného na vzdělání žáků se SPV a nadaných,
- ✓ výchovní poradci se komplexně věnují vzdělávání žáků se SVP, vyhodnocují podpůrná opatření, komunikují se ŠPZ, rodiči i ostatními vyučujícími, instruktory praktického výcviku, popř. dalšími institucemi,
- ✓ pro práci s nadanými žáky je ustanoven pracovník, vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků zajišťuje ŠPZ,
- ✓ pravidla, postup tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP zajišťují VP ve spolupráci s vyučujícími a rodiči podle vyhlášky č. 27/2016 Sb.,
- ✓ pravidla, postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP pro žáky s SVP, popř. i pro žáky mimořádně nadané zajišťují VP ve spolupráci s ŠPZ a ostatními vyučujícími podle §16 82/2015 ŠZ.

Úspěchy žáků v reprezentaci školy jsou odměňovány Nadačním fondem Střední průmyslové školy Hranice.

3B Charakteristika vzdělávacího programu – zkrácené studium

Název ŠVP: Strojní mechanik

Kód a název oboru: 23-51-H/01 Strojní mechanik

Stupeň vzdělání: Střední vzdělání s výučním listem

Délka a forma vzdělávání: 1 rok - denní zkrácenou formou

3.1 Celkové pojetí vzdělávání

Školní vzdělávací program vychází z dlouhodobé koncepce školy, závěrečných zpráv autoevaluace školy, výročních zpráv o činnosti školy a dalších strategických materiálů, které tvoří základy rozvoje školy do dalších let, které stanovují společné vzdělávací strategie a vhodné metody výuky při dané a rozvíjející se materiálně-technické a personální základně školy.

3.2 Organizace výuky

Výuka zkráceného studia probíhá v souladu s respektováním osobnostních a situačních specifík dospělých. Velkou roli hraje partnerský vztah učícího se a učitele, důraz je kladen na samostatnou práci, samostudium, konzultace, e-learning, práci s PC.

Výuka je organizována jako teoretického charakteru, která probíhá v běžných učebnách vybavených audiovizuální technikou a výpočetní technikou. Dále má výuka charakter převážně praktický, což se realizuje ve specializovaných učebnách, tělocvičnách a na dalších sportovištích (skupiny mohou vznikat i slučováním mezi obory vzdělání v různých ročnících), v učebnách s prostředky IKT (výuka se dělí do skupin limitovaných počtem 16 žáků), rukodílnách nebo strojních dílnách (kde se skupiny vytváří do počtu 12 žáků, v odborných laboratořích (kde se vytváří pracovní skupiny podle charakteru práce), v ostatních učebnách (kde se vytváří skupiny podle charakteru práce) a ve firmách, kde probíhají exkurze. Některé vyučovací předměty nebo jejich části se do výuky zařazují formou rozvrhovaných konzultací s vyučujícím.

Teoretická výuka se realizuje na pracovišti Studentská 1384, praktická výuka se realizuje na pracovišti Partyzánská 2220, od 0. do 9. vyučovací hodiny podle rozvrhu hodin, ve volných hodinách mají žáci zkráceného studia prostor pro samostudium ve studovně a na PC studovně.

3.3 Realizace praktického vyučování

Praktické vyučování se realizuje jako běžná výuka zařazená do učebního plánu jako vyučovací předmět Odborný výcvik v každém ročníku vzdělávání, přičemž součástí jsou odborné exkurze formou pravidelných nebo jednorázových výjezdů do spolupracujících odborných firem, přednášky nebo realizace odborného výcviku žáků u těchto firem v reálném pracovním prostředí.

3.4 Realizace klíčových kompetencí

Vedle vědomostí a dovedností zahrnuje komplex klíčových, tedy obecně použitelných a přenosných kompetencí také postoje, návyky a způsoby jednání. Zásadní přínos je charakteristický v každém vyučovacím předmětu, kde je popsán velmi podrobně v závislosti na různosti obsahu učiva po celou dobu studia a prolínají v různé míře do všech vyučovacích předmětů.

Začlenění klíčových kompetencí:

Legenda:

- I kompetence k řešení problémů
- II komunikativní kompetence
- III personální a sociální kompetence
- IV občanské kompetence a kulturní podvědomí
- V kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
- VI matematické kompetence
- VII kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi
- VIII kompetence k učení, celoživotnímu učení

Vyučovací předmět	Klíčové kompetence							
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Tělesná výchova	x	x	x				x	x
Technická dokumentace	x	x	x					x
Strojnictví	x	x				x	x	x
Strojírenská technologie	x	x	x			x	x	x
Technologie	x	x	x		x	x	x	x
Odborná cvičení	x	x	x		x	x	x	x
Odborný výcvik	x	x	x			x	x	x

Klíčové kompetence se u žáků zkráceného studia zaměřují na rozšíření již získaných kompetencí v předchozím vzdělávání s výučním listem nebo maturitní zkouškou, což je také specifické podle vyučovacích předmětů. Odborné kompetence v jednotlivých vyučovacích předmětech jsou, v návaznosti na specifický přístup pro vzdělávání dospělých, základem pro přínos žákům zkráceného studia.

3.5 Realizace průřezových témat

Průřezová témata jsou zařazována způsobem odpovídajícím požadavkům na kompetence absolventa a specifickým potřebám vzdělávání dospělých.

Občan v demokratické společnosti

Cílem tohoto tématu je pozitivně působit na upevňování společenských postojů, neboť jejich utváření bylo cílem předchozího vzdělávání těchto žáků. Každý pracovník svým chováním dává příklad, a proto je nutné jednotné působení nejen pedagogického sboru, ale všech zaměstnanců školy.

Člověk a svět práce

Základním cílem tohoto tématu je, aby náš absolvent byl připraven pro život nejen po stránce odborné, ale aby se dokázal úspěšně prosadit v praxi. Průřezové téma Člověk a svět práce je začleněno především v předmětu odborný výcvik, kde si studující vyzkouší pracovat v reálných podmínkách. Přínosem jsou besedy se zástupci praxe, vysokoškoly, vysokoškolskými učiteli, informace o uplatnění absolventů, kariérové poradenství výchovného poradce a spolupráce s úřadem práce.

Člověk a životní prostředí

Průřezové téma Člověk a životní prostředí propustuje nejen mnoha vyučovacích předmětů, ale celým klimatem školy. Z vyučovacích předmětů je zastoupen především v technologii, odborných cvičeních a odborném výcviku. Jde nám o to, aby si žáci uvědomovali svou vlastní zodpovědnost ve vztahu k přírodnímu prostředí, orientovali se v globálních problémech lidstva, chápali zásady trvale udržitelného rozvoje a aktivně přispívali k jejich uplatňování. Podrobnější informace o environmentální výchově jsou zpracovány v dlouhodobém a ročním plánu EVVO.

Informační a komunikační technologie

Průřezové téma Informační a komunikační technologie ve vzdělávacím procesu propustuje všemi vzdělávacími předměty, které využívají IKT při své práci. Základním cílem je nejen praktické a efektivní využívání IKT ve studiu, ale i v běžném životě, což podmiňuje i budoucí uplatnění absolventů na trhu práce. Schopnost pracovat s počítačem získají žáci v předmětech: odborná cvičení a odborný výcvik. Výuka IKT vede žáky k samostatné práci a myšlení. Schopnost používat IKT představuje dnes důležitou součást základních kompetencí všech pracovníků bez ohledu na obor činnosti, kterou daný jedinec vykonává. Proto zde reagujeme na požadavky praxe.

3.6 Realizace dalších vzdělávacích a mimo vyučovacích aktivit

Odborné aktivity se týkají taktéž žáků zkráceného studia, u ostatních aktivit se přihlíží ke specifiku zkráceného studia a skladbě jeho vyučovacích předmětů. Vedle základní výuky jsou některé vyučovací předměty doplněny realizací projektových dnů, které mohou mít různý charakter v návaznosti na tyto vyučovací předměty a dále aktivity, které realizují rozvoj občanských, klíčových nebo odborných kompetencí. Tyto aktivity se především

zaměřují na sportovní a odborné aktivity různých zaměření. Škola těmto aktivitám vytváří vhodné materiální zázemí.

3.7 Způsob a kritéria hodnocení žáků

Hodnocení žáků je konkretizováno jako součást pojetí každého vyučovacího předmětu se svými specifickými požadavky s ohledem na specifika vzdělávání dospělých. V obecné rovině vychází ze vztahů mezi žáky a učiteli, kde bude posilován partnerský vztah vzájemné důvěry, založený na stanovení jasných a oboustranně akceptovaných pravidel. Při hodnocení výsledků studia dospělých budou respektována jejich specifika např. v důrazu na větší individualizaci, umožnění individuálního tempa učení apod. Pravidla hodnocení žáků jsou definována v klasifikačním řádu. Při hodnocení budou respektovány individuální schopnosti žáků, využíváno jejich vlastní hodnocení i kolektivní posuzování, samozřejmostí je maximální objektivita a řádné zdůvodnění včetně oceňování pokroku, při zjištění a diagnostice nedostatků následná pomoc směřující k jejich odstranění. Aktivita, iniciativa či tvořivost žáků při účasti v různých soutěžích, olympiádách, kroužcích zájmové činnosti, společenských, kulturních a sportovních akcích, kurzech a exkurzích pořádaných školou se odrazí v hodnocení všech souvisejících předmětů.

3.8 Podmínky přijímání ke vzdělávání a podmínky zdravotní způsobilosti

Ke vzdělávání jsou přijímáni žáci, u nichž nejsou prokázána prognosticky závažná onemocnění podpůrného a pohybového aparátu znemožňující zátěž páteře, prognosticky závažná onemocnění horních končetin znemožňující jemnou motoriku a koordinaci pohybu, prognosticky závažná chronická onemocnění kůže a spojivek včetně onemocnění alergických, pokud při praktickém vyučování nelze vyloučit silné znečištění kůže nebo kontakt s alergizujícími látkami, prognosticky závažné a nekompenzované formy epilepsie a epileptických syndromů a kolapsové stavy – týká se činností ve výškách, s motorovou mechanizací, s rotujícími stroji, nářadím nebo zařízeními nebo činnostmi, při kterých nelze vyloučit ohrožení zdraví. Zdravotní způsobilost ke studiu a výkonu povolání prokazuje uchazeč lékařským potvrzením.

Uchazeči jsou ke vzdělávání přijímáni bez přijímacích zkoušek a to za podmínky splnění vyučení, popř. maturita v jiném oboru vzdělání. Pokud je více uchazečů, než počet přijímaných žáků, je kritériem k přijetí průměrný prospěch ze 2. pololetí předposledního a 1. pololetí posledního ročníku absolvované střední školy bez ohledu na to, odkud se uchazeč ke vzdělávání hlásí. Přehled prospěchu z jednotlivých předmětů ověří na přihlášce střední škola, pokud nejsou předloženy ověřené kopie vysvědčení. Jako pomocné kritérium lze použít hodnocení dalších skutečností, které osvědčují vhodné schopnosti, vědomosti a zájmy uchazeče. V rámci přijímacího řízení nejsou organizovány žádné přijímací zkoušky.

3.9 Obsah a forma závěrečné zkoušky

Závěrečná zkouška se skládá z:

Písemné zkoušky podle jednotného zadání závěrečné zkoušky

Obsahem této zkoušky je ověření znalostí žáka z předmětů Technická dokumentace, Strojnictví, Strojírenská technologie, Technologie, Odborná cvičení. Podle Jednotného zadání žák zvolí jedno z minimálně 3 témat; ke každému tématu, jehož obsahem může být i test, jsou stanovena podrobná kritéria a pravidla hodnocení založená na systému bodového hodnocení a převodu bodů na klasifikaci. Žák bude hodnocen nedostatečně, pokud při řešení písemné zkoušky nedosáhne 45 procent bodů.

Praktické zkoušky z odborného výcviku podle jednotného zadání závěrečné zkoušky

Cílem praktické zkoušky je ověření dovedností a znalostí získaných během studia zvláště z předmětů Technologie, Technická dokumentace, odborná cvičení a Odborný výcvik. Z Jednotného zadání ředitel školy vybírá nejméně jedno zadání, pokud jich vybere více, žák si jedno losuje. ke každému tématu, jehož obsahem může být i test, jsou stanovena podrobná kritéria a pravidla hodnocení založená na systému bodového hodnocení a převodu bodů na klasifikaci. Žák bude hodnocen nedostatečně, pokud při řešení písemné zkoušky nedosáhne 50 procent bodů.

Ústní zkoušky podle jednotného zadání závěrečné zkoušky

Tato zkouška obsahuje nejméně 25 témat, z nichž si žák jedno vylosuje. Obsahem každé otázky je kromě odborné otázky i jedna otázka z Obecného přehledu ze světa práce. Časový limit na její zodpovězení je minimálně 2 minuty, maximálně 4 minuty. Jedná se o ověření toho, zda žáci mají základní orientační přehled o běžných problémech pracovního a občanského života. Hodnocení otázek ze světa práce ovlivňuje celkové hodnocení výkonu žáka maximálně v rozmezí jednoho klasifikačního stupně. Pokud však žák neuspěje v rámci odborné části tématu, je klasifikován stupněm 5 – „nedostatečný“, i když otázku z uvedeného bloku zodpověděl správně.

3.10 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V souladu s platnou právní úpravou školského zákona v oblasti vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami je dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně lze uplatnit i bez doporučení školního poradenského zařízení a nemají normovanou finanční náročnost. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně může škola uplatnit pouze s doporučením ŠPZ a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka nezletilého. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Různé druhy a stupně podpůrných opatření lze kombinovat za podmínek daných ŠZ a vyhláškou.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP základem pro zpracování plánu pedagogické podpory (PLPP) a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP). PLPP a IVP zpracovává škola.

Speciální vzdělávací potřeby dětí, žáků a studentů zjišťuje školské poradenské zařízení (ŠPZ).

Při poskytování podpůrných opatření je možné využít i §16 odst. 9 ŠZ, kde je uvedeno, že ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka zcela nebo zčásti z některého vyučovacího předmětu, ovšem nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa, tzn. z odborných teoretických i praktických předmětů nezbytných pro absolvování závěrečné zkoušky. V případě potřeby nabídne škola žákovi taková podpůrná opatření, která mu umožní zvládnout odborné vzdělání v celém rozsahu a úspěšně vykonat závěrečnou zkoušku (podle vyhlášky č. 27/2016 Sb.). Žákovi, který nemůže zvládnout vzdělání v daném oboru, škola nabídne po poradě se ŠPZ a zástupci nezletilého žáka jiný, pro něj vhodnější obor vzdělání (nabídka je učiněna ihned po zjištění závažných překážek ke vzdělání žáka v daném oboru vzdělání).

Nezbytným předpokladem pro přijetí ke vzdělávání a zvládnutí požadavků na odborné vzdělání v jednotlivých oborech je splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů. Požadavky na zdravotní způsobilost jsou stanoveny v příloze Nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním středním a vyšším odborném vzdělání, ve znění pozdějších předpisů.

Žákům mohou být poskytnuty podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ i další druhy podpůrných opatření, např. využití asistenta pedagoga a dalších odborníků, poskytnutí kompenzačním pomůcek a speciálních didaktických prostředků, úprava materiálních a organizačních podmínek výuky. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická intervence (pro žáky s potížemi logopedickými) nebo pedagogická intervence (na zlepšení výsledků učení). Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1k vyhláše. Časová dotace je poskytována nad rámec časové dotace stanovené v RVP.

Podle potřeb žáků lze zvolit odlišnou délku vyučovací hodiny, pokud to umožňuje RVP (§26 odst.1b) ŠZ. Ve výjimečných případech může ředitel školy vzdělání prodloužit, nejvýše však o 2 školní roky (§16 odst. 2b ŠZ).

3.11 Vzdělávání žáků nadaných

V souladu se zněním ŠZ §17 je povinností škol a školských zařízení vytvářet podmínky pro rozvoj nadání žáků. Výuka by měla podněcovat rozvoj potenciálu žáků včetně různých druhů nadání a být zaměřena na to, aby se tato nadání ve škole projevit a rozvíjet.

Za nadaného žáka se podle §27odst. 1 vyhlášky považuje žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech (§27 odst. 2 vyhlášky). I zde se mohou vyskytnout žáci, kteří svými schopnostmi převyšují ostatní a lze je označit za mimořádně nadané.

Zjišťování mimořádného nadání a vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka provádí ŠPZ ve spolupráci se školou. Žákovi s mimořádným nadáním může škola povolit vzdělání podle IVP nebo ho přeradit na základě zkoušek do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku (§17 odst. 3 ŠZ, §28 - §31 vyhlášky).

Nadání se může vztahovat i k výkonům speciálně manuálních nebo kognitivních činností, které žák v základním vzdělání nevykonával a tento typ nadání tudíž nemohl být identifikován. Za nadané je možno považovat i žáky

vysoce motivované ke studiu v příslušné oblasti vědy a techniky. Je potřeba jim věnovat zvýšenou pozornost a využívat pro jejich rozvoj i podpůrná opatření vymezená pro vzdělání těchto žáků ŠZ a vyhláškou. Kromě vzdělání podle IVP je zde také možnost rozřadit obsah vzdělání a vytvářet skupiny nadaných žáků z různých ročníků, popř. se paralelně vzdělávat formou stáží na odborných pracovištích např. v rámci programu Erasmus+, zapojovat je do různých školních projektů, soutěží a jiných aktivit rozvíjejících nadání žáků.

3.12 Systém péče o žáky se SVP a žáky nadané ve škole

zajišťuje Školní poradenské pracoviště, na jehož činnosti se podílejí: dva výchovní poradci (VP), dva metodici prevence sociálně patologických jevů, školní psycholog, speciální pedagog a poradce pro vzdělávání, kteří spolupracují s vedením školy a ostatními vyučujícími.

Základem této činnosti je:

- ✓ individuální konzultace s vyučujícími pro povzbuzení v případných neúspěších a posílení motivace žáků k učení,
- ✓ poskytování pomoci při osvojování si vhodných způsobů a postupů učení se zřetelem k individuálním obtížím jednotlivců (zajišťuje pracovník pro podporu učení)
- ✓ poskytování speciálně pedagogické péče zajišťuje speciální pedagog)
- ✓ pozornost nad začleňováním těchto žáků do běžného kolektivu a vytváření pozitivního klimatu ve třídě i škole (školní psycholog),
- ✓ spolupráce s odbornými institucemi, zejména ŠPZ, v případě potřeby i s lékaři či pracovníky z oblasti sociálně právní ochrany žáka,
- ✓ spolupráce s rodiči a základními školami, ve kterých tito žáci plnili povinnou školní docházku,
- ✓ spolupráce se zaměstnavateli při zajištění odborných praxí i hledání vhodného uplatnění absolventa,
- ✓ nadaní žáci se mohou zúčastnit dalších odborných aktivit (seminární práce, speciální semináře a školení, firemní dny, exkurze, výstavy atd.),
- ✓ odborné zahraniční stáže,
- ✓ nadaní žáci se mohou individuálně a intenzivně připravovat pod vedením pedagogů na různé odborné soutěže,
- ✓ nadaným žákům je doporučováno maturovat z praktických předmětů formou projektové práce s obhajobou,
- ✓ skupiny nadaných žáků naší školy mají možnost setkání se skupinami žáků z jiných škol (spolupráce, výměna zkušeností atd.),
- ✓ realizace dalšího vzdělávání učitelů zaměřeného na vzdělání žáků se SPV a nadaných,
- ✓ výchovní poradci se komplexně věnují vzdělávání žáků se SVP, vyhodnocují podpůrná opatření, komunikují se ŠPZ, rodiči i ostatními vyučujícími, instruktory praktického výcviku, popř. dalšími institucemi,
- ✓ pro práci s nadanými žáky je ustanoven pracovník, vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků zajišťuje ŠPZ,
- ✓ pravidla, postup tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP zajišťují VP ve spolupráci s vyučujícími a rodiči podle vyhlášky č. 27/2016 Sb.,
- ✓ pravidla, postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP pro žáky se SVP, popř. i pro žáky mimořádně nadané zajišťují VP ve spolupráci s ŠPZ a ostatními vyučujícími podle §16 82/2015 ŠZ.

Úspěchy žáků v reprezentaci školy jsou odměňovány Nadačním fondem Střední průmyslové školy Hranice.

Celé znění ŠVP je k dispozici na sekretariátě školy.